

Nro. 33.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Octobernek 21-dik napján 1796-ik
esztendőben.*

Hadi Történetek.

Fogadásunk szerént mind a' múlt kedden dél után, mind a' tegnapi estéli 7 órakor ki adattott különös hivatalbeli Tudósításokat kívánnyuk a' *Magy. Kurir* Erd. Olvasóival közleni. — Az elsőben következő dolgok adattatnak elő: 1) Hogy B. *Fröhlich* F. M. Lajtnánt Oct. 9-ikén, a' Frantziákat *Stockach* mellett meg támadta, *Lenzingenig* vissza nyomta, és még azon napon *Bondorfig* nyomult előre, az ellenség pedig rész szerént *Engen*, rész szerént *Tutlingen* fele vette az útját. 2) Hogy innen is el üzte őket Gr. *Baillet* Generális, és az ő corpusa *Möringenig*, a' *Condé* hertzegé pedig *Schweingrubenig* ment. (Ezen ne-

vezett helyek mind a' *Svéviai* kerületben vannak). 3) Hogy *Fröhlich* F. M. L. is ki üzte *Blumenfeldből*, *Tegenből* és *Rumingenből* a' Frantziákat, és 3 ágyút, 1 mazsár ágyút, és 8 puskaporos szekeret vett el tőlök. 4) Hogy Gr. *Latour* Oct. 12-dikén *Emmedingen* mellett táborba szállván, avantgardéja által nemcsak *Wartenberget*, hanem *Geisingent* is el foglaltatta, és az ő 's *Fröhlich* Generális corpora közt, *Condé* hertzeg *Hausen* alatt telepedett le a' maga seregeivel. 5) Hogy *Baillet* Generális Octob. 13-ikán *Danau-Eschingen* mellett ismét meg tsipte az ellenséget, és hogy mihelyt B. *Petrásch* F. M. L. hozzá fog érkezni, azonnal el nem múlatja őket onnan ki üzni. 6) Hogy Oct. 10-ikén el foglalták ugyan a' Frantziák *Rothveilt* (ez is a' *Svéviai* kerületben fekszik); de minekutánna *Nauendorf* hadi Tárnokmester *Schönbergbe* marsirozott, és Gr. *Oreilly* Generális az avantgardéval *Rothveil* felé indította volna, azon helyet ismét el hagyta.

A' *másodiknak*, melly tegnap előtt esteli 7 órakor adatott ki, rövid summája ezekből áll: 1) Hogy *Károly* kir. fő hertzeg jelentése szerént Oct. 8-ikán *Freyburgot*, *Brisgoviának* fő városát oda hagyta az ellenség, 's a' mieink pedig abba bé mentek. 2) Hogy a' *Blankenstein* huszár regimentéből való fő Strázsamester *Harsányi* úr, Oct. 10-ik napján az *Ó Breyzaki* 200 főből álló katoná örizetet meg támadta, jobbadon le aprította, az életben maradtakat szélllyel szórta, 1 Inzsínört, 1 tisztet és 50 köz embert rabságra ejtett; hanem a' *Rénus* túlsó partyánál lévő repülő hidat, mellyről keményen ágyúzott az ellenség reája, a' néki adattatott parantsolat szerént, el nem ronthatta. 3) Hogy *Fridrik Orániai* hertzeg és Cs. K. Generál-Major olly szorossan körülkerítette a' *Kéhlben* lévő Frantziákat, hogy a' váraszon, váron, és *Kéhl* faluján kívül semmi is hatalmokban nintsen. 4) Hogy B. *Werne*k tudósítása szerént, nagyon meg erőtelenitetett az alsó *Rénusi* Fr. armádia, minekutánna annak mostani fő ve-

zére négy osztályokat küldött volna *Hundsrückenbe*, a' *Moguntziai* katona őrizet fel tételeinek, és a' *Hotze* Generális corpora portázásainak meg akadalyoztatására. 5) Hogy minekutánna azon Fr. armádiának meg vizsgáltságára *Elsnitz* Generálist ki küldötte volna B. *Werne* F. M. L. egész *Mühlhejmon* túl villza vonta magát az ellenség. 6) Hogy Gr. *Neu* F. M. Lajtinánt észre vévén az ellenségnek a' *Selz* vizetül való hátralását, és *Landau* felé való igyekezetét, Oct. 6-ik napján utánok eredt a' *Moguntziai* őrizetnek egy részével, villza nyomta elő vigyázó seregeiket, egy batallion gyalogságot rész szerént ölzve vagdált, rész szerént fogságra ejtett közzülök, és egy ágyút's két puskaporos szekeret nyert el töllök; a' többit *Bingenig* üzte. Ezen tsatában igen derekasan viselték magokat a' nevezett Generális tanúbizonyság tétele szerént, *Mava* Kapitány a' *Barkó*, B. *Luzsinszky* Kapitány és *Froltin* fő hadnagy a' Császár huszár regementjeiből, és *Dietz* Kapitány a' nevezett Generális-Adjutánsa. 7) Hogy *Semsei* Generális a' *Budenheimi* és *Kempteni* sántzokat el hagyni akart Frantziaságot Oct. 9-ikén meg támadta, a' *Nahe* vizén által üzte, 3 ágyút nyert, és mingyárt akkor el foglalta a' nevezett helységeket. 8) Hogy *Hotze* F. M. Lajtinánt *Schweigenheim* mellett tanyázik; hogy szüntelen rontatya a' *Germersheimi* Fr. sántzokat; hogy *Lauterburgig*, *Weisenburgig*, *Kaiserlauternig*, *Lautereckig* és *Baumholdernig* küldözi ki portázó vitézeit, melly miatt nagy szorongattatások közt vagyon a' *Landau* Fr. őrizet.

Ezen utolsó tikkelyről im' ezeket olvassuk egy *Strafsburgi* Octob. 4-ik napján költ levélből: Egy Austriai corpus, mellynek erőssége nem tudatik, hanem töbnire lovasságból áll, *Germersheim* mellett által jöven a' *Rénuson*, kéntelen völt az ott lévő lineákban fekütt gyenge őrizet, magát *Landaubá* vonni, mellyel az ezen várban lévő elégséges meg szaporodott őrizet, elesége is bővességgel vagyon. Onnan, t. i. *Germersheimtől* *Berg-*

zaberen kereftül *Weisenburgig* nyomúlt előbre az ellenség. — A' *Bergzaberi* Cantonnak igazgatója *Meyer* két sebet kapván rabságba esett. — A' *Weisenburgi* Cantonnak igazgatója a' municipalitás több tagjaival és sok lakosokkal együtt nálunk kerestek magoknak menedék helyet.

Pichegrü Generális, a' ki *Lajolais* Generálisnál múlatott *Geiszbergben*, halván az ellenségnek *Rénuson* lett által jövetelét, tsupán hazafiúi buzgóságból, mingyárt akkor ki ment azoknak meg vizsgálására, de már vissza jött. — Két vagy 300 főre tétetik ezen Austriai lovasságnak száma. — Az el múlt éjjel, és ma viradóra 1000 ember érkezett hozzánk — az ellenség pusztításainak meg akadályoztatására is elegendő seregek marsiroztanak le a' *Rénus* folytában. — *Kéhlben* a' minapi tsata után mind eddig tsendesség vólt.

Nagy Britannia.

Az Angliai *Parlamentum*, az az Ország Gyűlése a' múlt Sept. 27-ikén el kezdődött, az arra rendeltetett *Commissió* által, mellynek előülője az Ország fő *Cancellarius* vólt. — Az elsőbb napok a' *Parlamentum* tagjainak meg esküttetésekben töltek el, és e' folyó Octobernek 4-ikén jelent meg abban a' király a' gyűlléseknek, és a' közönséges dolgok folytatasának el kezdésére. — Mingyárt akkor, t. i. Sept. 27-ik napján három új *Pairsok* választattak a' felső *Parlamentomban*. — Az alsó *Parlamentomban* a' voksoknak töbsege által újobban *Addington* úr tétetett szószollóva. (Igy neveztetik az alsó *Parlamentum*nak előülője, a' felső *Parlamentomban* az Ország fő *Cancellarius* az előülő). Ez az úr az előlbbi két *Parlamentomban* is ditsiretesen viselte ezen hivatalt, a' ki noha még ifjú ember, de talentomaira, érdemeire, és hazafiúi buzgoságára nézve a' leg meg öfzültebbeket is felül haladja. — *Tarleton* Generális azt mondotta most is felőle, hogy ő neki tellyes bizodalma vagyon az eránt, hogy ő,

tudniillik az alsó Parlamentum szófzollója mostan is gyámolítani fogja az antiministerialis részt, a' ministereknek fortelyosságaik ellen. — A' következett napon a' felső Parlamentum gátorja eleibe vezetettvén a' Szófzolló, a' Fő Cancellarius által ezen hivataljában meg erősítettett a' király nevében. Ő pedig mingyárt ekkor ki kérte magának azt a' szabadtságot, hogy ő a' Nemzetnek és az alsó Parlamentomnak jussait és privilegiumait védelmezhesse, minden elő forduló dolgokban szabadon szólhasson, minden illendő alkalmatosságokban a' Királyhoz bé mehessen, a' mellyeket meg is igirték néki a' Kir. Commissariusok. Annakutánna vissza menvén az alsó Parlamentumba, a' történt dolgokat elő beszélette, 's arra kérte a' tagokat, hogy mindenekben illendőséget és méltóságot mutassanak, kiknek mindnyajoknak le is kellett, a' szokás és törvény szerént, a' hitet tenni.

A' Dániai minister közbenjárására semmi passust nem adott a' *Párisi* Directorium az oda küldetendő Anglus ministernek, nem azért, mintha hajlandósága nem vólna a' békesség szerzésre, hanem azért, hogy nem a' rendes úton kereste azt *Pith* minister, hanem a' Dániai minister által, és így meg nem esmérte a' Fr. végre hajtó Tanáts hatalmát. A' Dániai minister kéresére illyen foglalatú választ adott a' Directorium: „Hogyha, *úgymond*, a' Fr. Respublika Directoriumával traktába akár botsátkozni a' *Londoni* udvar, tudva lélzen előtte, mitsoda úton kellessék azt el kezdeni. — Tudva vagyon a' tapasztalásból, hogy a' fegyverfzűnés vitorlája, a' leg bátorságosabb és egyenesebb eszköz légyen maga kívánságának a' Fr. Directorium előtt való ki jelentésére, a' melly az eleibe tétetendő fel tételeket egész készséggel és illendőséggel meg fogja halgatni.” Illyenképen Sept. 24-ikén egy fegyverfzűnést jelentő vitorlás hajó küldetett *Dówerből* a' *Calaisi* kikötő helybe, a' melly a' magával vitt irásokat által adta a' *Boulognai* municipalitásnak, e' pe-

dig egy recepissét adott magáról, 's arra kötelezte magát, hogy azon irásokat leg ottan *Párisba* fogja küldeni, 's az azokra adatattandó válszt *Dówerbe* által szállítani. Sokan nagy nyughatatlansággal várják ezen követségnek kimeneteletét, többen úgy vélekednek, hogy ez az egész dolog *Pith* miniszternek másúva tzelozó politikája, következésképen semmi sem léfzen a' békeségből.

Maga a' *Párisi* Directorium is illy forma értelemben vagyon e' dolog eránt, mellyet ekként ad elő egy *Párisi* közönséges lével: „A' *St. Jamesi* kabinet, *úgymond*, nem az egyenes, hanem kerengő úton kezdette a' békességet keresni — minden Respublikánus előtt tudva vagyon, minémű békességes fel teteleket tett *Wickhám*, a' mi *Basilcában* lévő miniszterünknek *Barthelemy* úrnak, és valamint arról, úgy a' jelenvaló békességes traktának el kezdéséről is azt lehet mondani, hogy ez a' *Londoni* ministeriumnak politika taktikája, a' melly által nem a' békességre, hanem inkább az ellenünk, való hadakozásnak további folytatására tzeloz, és arra, hogy el hitetvén a' vépet a' mi bekességre való idegenségünkörö. elegendő hadi költséget nyerjen a' Parlamentumtól. Hogyha ezt akarta vólna, nem kérte vólna a' *Berlini* udvart a' velünk való békességének meg törésére, oda küldött követje *Hammond* által, nem igyekezne a' *Bétsi* udvart a' velünk való békesség szerzéstől minden úton módon el idegíteni. Egy szóval, mindezek tsak elönkbe vetett török, mellyekbe örömetst bé akarna benünket *Pith* minister ejteni s. a' t.”

A' Spanyolokkal való háború még ugyan kints hirdetteve: mindazáltal már is egynéhány kereskedő hajókat rablottak el a' tengeren a' Britanniai hajósok. — *Gibraltárba* egynéhány regimentek és ártilléria companiák küldettek az ott való katona örizetnek öregbitésére. — A' közép tengerben való flotta is négy hadakozó hajóval fog öregbitetni.

Swinburne úr rendeltetett a' Fr. fogságba esett Brittus katonáknak fel tseréltésekre, *Párisból* pedig *Charetier* küldetett ezen végre *Londonba*. — *Sydney Schmidt* Anglus Admirálist, a' kit *Toulon* előtt fogtanak el a' Frantziák, tellyességgel ki nem akarja adni a' *Párisi* Directorium, és mivel nem hadi vezérnek, hanem spionnak lenni tartja ötet, vezedelem közt forog élete. — Az Angliai hadi dolgokra ügyelő kórmányszéknek titoknokja *Windhám*, minden Britanniai zsóldban lévő tiszteknek meg parantsolta, hogy bizonyos idő el fogása alatt jelentsék magokat azon kórmányszéknél.

Frantzia Ország.

Zsurdán Generális most már *Párisban* vagy, 's gyakorta conferentziát tart a' Directoriummal, és a' mint hallatik, ő fogja ezután az északi ármádiát kórmányozni, a' melly védelmezőképen fogja magát a' *Rénus* alsó környékén viselni. — *Bournonville* Generális kézzel lábbal azon iparkodik, hogy a' leg jobb rendbe hozhassa a' *Sámbrei* és *Máási* ármádiát. — Sok annál szolgált hadi tisztek és más hivatalbeli személyek, vagy önként el bútsúztak, vagy el küldettek. — Az azon ármádián történt szerentsétlenség, vagy inkább prédálás, erőszakétel, és más rendeletlenségek szerző okainak ki nyomoztatásokra, bizonyos Commissió rendeltetett ki — a' kik bűnösöknek lenni találtatnak, keményen meg fognak büntettetni. — A' *Párisi* Directorium rendelkezésére a' leg keményebb katona fenyték fog ezen ármádiánál fel állitatni, melly szerént kötelesek lesznek a' hadi előjarok az alattok valóknak törvénytelen tselekedéikért számot adni.

Bournonville Generális, a' *Sámbrei* és *Máási* ármádiának mostani fő kórmányozója illyetén beszédet mondott azon corpusnál lévő katonákhoz: „*Vitéz pajtásaim!* *Zsurdán* Generális, a' ki titeket gyakorta való győzedelemre vezetett, kéntelen volt egészségtelensége miatt nyugodalmat keresni,

's benneteket el hagyni. — Nem titkolom el a' reám bizatott szolgálathoz terhét, és egyedül a' ti jó magatok viseléséhez bizakodván válaltam azt magamra. — Elsőben is azt kívánom tőletek, szoktassátok magatokat a' szenvedéshez, a' mi vitézségteket illeti, légyetek ennekutánna is Frantziák, a' *Sámbrei* és *Máási* vitéz ármádia elegendő próbait adta már annak. — Önnön magatok jól tudjátok, hogy a' puszítás szükségét, ez engedetlenséget, e' pedig veszedelmet és tsapást szokott maga után hagyni. — Hát úgyan meg szenvedhetné a' *Sámbrei* és *Máási* vitéz ármádia, hogy a' midőn az Olasz Országi seregek magoknak tsuportosan kötik a' győzedelmi koszorúkat, ötet a' fenyték nélkül valóság gyalázattal borítsa bé."

„Vitéz pajtásaim tartsátok illendő betsületben a' *Rénus* jobb partyának lakosait és azoknak vagyonait — engedelmeskedjete hadi előjáróitoknak és vezéreiteknek — a' *Ménus* vizéig tsupa pusztság vagyon előttünk — nyomúljunk azon előbre — győzedelmeskedjünk, majdan semmi szükségét nem fogunk érezni — bizzátok hadi vezéretekre a' ti tapláltatástokra való gondviselést — és távoztassátok el azon kegyetlenséget, a' melyet azon prédára ásetozó emberek miveltek, a' kik zászlóitok alól el futottanak, 's titeket is el hagytak."

„Ati atyátokfiai az északi ármádia hozzátok jöttek, ezek szinte ugyan égnek a' mellettetek való hadakozásnak tüzével, 's részesülni akarnak veletek a' hadi foglalatosságokban. — Belső éggység uralkodjék köztetek — ne légyen más felett való vetélkedes köztetek egyéb a' ditsösségnél, semmi más egymás után való iparkodas a' betsületnél. Egyszersmind érdekelje tsapasaitok ellenségeiteket — azok ezek, a' kiken ti annyiszor diadalmaskodtatok, majdan ismét előttetek futni láttyátok őket — majdan ditsösséges békesség fogja győzedelmeiteket követni, 's nektek érdelmet jutalmat adni."

„Láttam a' *Sámbrói és Máási* vitéz ármádiát, láttalak titeket, bátor és vitéz tekintettel lenni, 's ellenségeiteken győzedelmet venni. — Meg vagyok arról győzöttetve, hogy többé egyetlen egy préda kívánó se léfzen köztetek, és hogy egézfelen meg tisztítatott azoktól ezen ármádia — kéfzitsük magunkat újabb győzedelmekre, hidjétek el, hogy én épen olly gondviseléssel, és szeretettel fogok erántatok lenni, a' minémüvel vólt *Zsur-dán* Generális, a' kivel én égyütt szenvedni és kórmányozni kívántam, de minden kérésem héjabavaló vólt, meg nem tartóztathattam ötet, kéntelen egésségtelensége miatt tölletek el távozní. — Hidjétek el, hogy az ő ajánlásai méllyen bé irattattattak szivembe, és én minden tehetségemben lévő dolgokat el fogok követni, a' ti tölletek lett el válasából származott szomorúságtoknak meg enyhítésére.”

„Végtére a' fő Commandirozó előre tudtokra adatja, hogy ő senkinek szabadságot nem ád a' haza menetelre, és úgy fogja azokat nézni, mint az ellenséghez által szökött katonákat, a' kik engedelmé nélkül el távoznak, és mint ollyakat ki fogja a' Hazának jelenteni.”

Bournonville Fő Kórmányozó.

Olasz Ország.

A' *Génuai* Respublikának Anglusok eránt adattott parantsolatjáról ekként ír az ott lévő Fr. minister *Faypoult* polgár, a' Fr. hadakozó hajókon lévő seregekhez: „Az Anglusok, *úgymond*, nem fognak többé a' *Génuai* kikötő helyekbe bé menni, minden azokban találtatott hajóik sequestraltattak — az én igasságos kívánságomra mivelte ezt a' *Génuai* Respublika” s. a' t. Úgy de a' Britusok sem veszteglenek, ök is tromfal ütík a' tromfot vissza, és már is sok szép hajóikat el tsipték a' *Génuai*aknak. — Ezen Respublika és Brittusok közt támadt ellenségeskedésre, magok az Anglusok adtanak okot, a' kik a' *Génuai* ki

kötő helyben egy Frantzia hajót el rablottak, és a' Tanátsnak sok únszolásaira is ki nem akarták azt kezek közül adni.

Florentziából iratik, hogy a' félbe szakadott Congressust, és *Galeppi* Pápa követtel való békességes traktát még sem kezdette el *Salicetti* Fr. Commissarius, a' *Párisi* Directoriumnak ez eránt küldetendő parantsolatja után várakozván, melly hogyha tovább is álhatatosan meg marad maga fel tételei mellett, bizonyossan vallásbeli háború fog támadni Olasz Országban. Már is keményen zúgolódnak a' Sz. Pápa birodalmainak lakosai a' Frantziáság ellen. — A' Sz. Pápa arra határozta meg önnön magát, hogy a' Fels. *Nápolyi* királlyal égyet értvén, egyenlő erővel és tehetséggel folytassák igasságos jussaikat.

Chevalier *Azzara* Spanyol minister, a' kire tudniillik a' Fr. Respublika és Sz. Pápa közt való közbenjárás vagy on bizattatva, ekként ír e' tárgyról egy *Genevai* barátjának. Mingyárt *Florentziába* megyek, holott jelen fogok az oda való Congressusban lenni, mint a' Spanyol királynak, a' Sz. Pápa és Fr. Respublika közt való közbenjárója; hanem eleve el látom, hogy semmi haszna nem fog munkásságomnak lenni. — Itten sokan úgy vélekednek, hogy a' Sz. Pápa vissza nem húzhattya a' Fr. nemzet ellen ki adott bulláit, melly által nagy seb ejtetődne a' vallás alkotmányán; ellenben a' Frantziák sem akarnak kívánságok mellől el állani, azt állatván, hogy azok egy átallyában szükségesek légyenek Hazájoknak belső tsendességére nézve. — A' Fr. Respublikának Agense világosan ki nyilatkoztatta magát ez eránt egy promemóriája által, innen lett el metetelekor. —

Maylandból iratik az is, hogy minden nap számos Fr. truppok érkezzenek *Pistojába*, *Livornóba* és *Florentziába*, de mi végre, azért e', hogy a' Pápa Birodalmaiba bé rohannyanak, vagy hogy *Portoferájóba* ki szállyanak, vagy hogy Kor-

sika segítségére mennyenek? bizonytalan — a' *Provinciai* tartományon is sok Fr. truppok marsiroz-
tanak kereftül Septembernek első felében, és 50
ezer ember küldetett a' *Buonaparte* armádiájának
öregbitésére.

A' *Londoni* udvar három millió font sterlin-
get küldött a' *Nápolyi* udvarnak, a' Frantziák el-
len való hadakozásnak folytatására.

Azon promemoriát, a' mellyet a' *Florentziá-
ban* tartatott Congressus eránt, a' Fr. Commissa-
riusok a' Sz. Pápa követjének *Galeppinek* által
adtnak, ekképen adják elő a' *Római* levelek:
„A' Frantzia Respublika végre hajtó Tanátsának
az Olasz Országi armadiánál lévő biztosai, a' kik-
nek a' Directorium *Fructidornak* 1-ső napján (Aug.
18-dikán) költ végzése szerént, tellyes hatalom
adattatott *VI. Pius* Római Pápaval azon feltéte-
lekről alkudozni, a' mellyek alatt a' Fr. Respub-
lika néki békességet akár engedni, egy summá-
ban által adják az Ő Szentsége biztosának *Ga-
leppi* úrnak, a' mellyek a' békességes traktára
nézve 21; a' titkos traktára nézve 8; a' Consu-
loknak jurisdictiójokra nézve 8; a' kereskedésre
és hajókázásra nézve 27 tikkelyeket foglalnak
magokban. — A' Fr. Commissáriusok világosan
meg mondják *Galeppi* úrnak, hogy a' nékiek
adatott szoros instructió szerént, vagy egészlen
bé kell azokat venni, vagy egészlen meg vetni. —
Egyfzersmind arra kéri *Galeppi* urat, jelentse ki
magát, meg erősitheti e' azokat neve alá irásá-
val, vagy pedig köteles azokat Ő Szentségének
először tudtára adni. Illyetén esetben, hét nap-
nál többet néki nem engedhetnek, és ha akkorra
választ nem fog nékiek adni, úgy fogják tekin-
teni, mint nem akarást, 's arról leg ottan tudó-
sitani is fogják a' *Párisi* végre hajtó Tanátsot.
Költ *Florentziában* *Fructidornak* 23-ik (Sept. 9-ik)
napján a' Frantzia Respublikának 4-ik esztendejé-
ben (1796).

Ezen Fr. Commissariusok által *Galeppi* úrnak adatott Promemoria következőképen vagyon:

I. *A' békességes Tracta.* „Minthogy Ő Szentsége *VI. Pius* Pápa, a' maga Frantzia Respublika eránt való régi báratságának és egyességének helyre állítására való kívánságát ki nyilatkoztatta: a' Fr. Respublika nevében, az Olasz Országi armádiánál lévő Commissáriusokat, *Gurrau* és *Salicetti* polgárokat nevezte ki a' végre hajtó Tanáts, hogy a' Pápa biztosával *Galeppi Lörintz* úrral alkudozzanak a' békességnek fel tétéleiről, mellyek következő tikkelyeket foglalnak magokban: 1) Ennekutánna békesség lészzen a' Fr. Respublika és Római Pápa közt. 2) A' Pápa mind a' Coalitiót, mind minden Fr. Respublika ellen kötött offensiva és defensiva alliántziát el hagy, és semmiben is segítségére nem lészzen a' Frantzia Nemzet ellenségeinek. 3) Sem a' jelenvaló, sem a' jövendőben következhető háborúknban nem enged, a' Fr. Respublika ellenségeinek maga tartományain való által menetelt; de a' Frantziáknak mindenkor, a' kik úgy fogják azokban magokat viselni, mint illik a' báratságos és neutralis tartományokban. 4) Fajdalommal meg esméri Ő Szentsége, hogy az öfzve szövetekezett ellenségek vissza éltek bizodalmaival és jó feltételeivel, 's arra indították, hogy maga nevében külömbkülömbféle leveleket botsátana 's hirdettetni ki, és tenne közönségesekké, mellyeknek principiumai és következései mind Ő Szentsége valóságos indulattyával, mind a' Nemzeteknek törvényével egy atallyában ellenkeznek. Mellyhez képest Ő Szentsége minden Frantziák ellen ki adott Bulláit, Rescriptumjait, Brevéit, páztori leveleit, Circularisait, és intő irásait, egy szóval, mind azokat az irásokat, és actákat, a' mellyek az Ő Szentsége neve alatt a' Fr. Revolutióra nézve 1789 ik esztendőtől fogva mái napiglan ki adattak, vissza vonnya. 5) *Bas-seville* előbbi Fr. ministernek *Rómában* gyilkos módon lett meg támadtatását, *Párisba* küldendő követje által törvénytelennek lenni mondattya, és

azoknak, a' kik azon történet által meg károsítat-
tak, 500 ezer livrát fog fizetni. 6) Azokat a' Fran-
tziákat, a' kiket Ő Szentsége 1788-ik esztendőől
fogva politika vélekedéseik miatt, vagy számki-
vetésbe küldött, vagy tömlöztre hányatott, vagy
örökségeiktől meg fosztatott, botsátassa szaba-
don, 's adja vissza jószagaikat. 7) Nemcsak a'
Frantziákat, hanem más nemzetbelieket is, a'
kik azon okból hasonlóképen büntettettek meg.
8) Azok a' templomok, házak, klastromok,
akadémiák, Collegiumok, Seminariumok, hagyo-
mányok, jövedelmek, adosság kérések, jószágok,
mobiliák, mesterséges emlékeztető dolgok, egy
szóval minden tárgyak, jussok, és praetensiók,
a' mellyek vagy Frantzia Országhoz magához,
vagy az azzal öszve kaptasoltatott, és ezután
is öszve kaptasoltatandó corpusokhoz és tarto-
mányokhoz tartoznak, adattassanak ki és vissza,
hogy azokkal szabad tettzése szerént élhessen,
azokat vagy el adhassa, vagy törvényei szerént
birhassa, és igazgattathassa a' Frantzia Res-
publika. 9) Arra kötelezi magát a' Sz. Pápa,
hogy az eddig fel jegyzett tikkelyekben említett
dolgokat, ha már nem vólnának, nem külömben
annak vett hasznát, vagy az által okoztatott kárt
egészlen ki pótollyá, 's ki pótolattya. 10) A' Ró-
mában vólt Fr. Akadémiát vissza állittya, és a'
háború előtt való módon fogja igazgattatni, ha-
sonlóképen fog a' *Lüttichi* Collegiummal, és több
Fr. Respublikával már öszve kaptasolt, és ez után
is öszve kaptasoltatandó tartományokkal. 11) A'
Frantzia követek, Ministerek, Consulok, Agen-
sek, ezeknek házaik és mindenek egészlen vétes-
senek ki a' Pápai Birodalomnak jurisdictiója alól,
és egyenesen a' Fr. kórmányszéktől fügjenek. —
A' nevezett követek, Ministerek, Consulok és
Agensek jurisdictiójok alatt légyenek mindazok a'
személlyek, a' mellyek házaiknál laknak, akár
hozzájok tartozzanak, akár ne. 12) Minden kö-
zöttök támadandó perek a' Fr. Respublika kö-
vetjei, Ministerjei, és Agensei által igazitassanak
el. 13) A' Frantziák és Pápa jobbágyai közt lé-

vő, és egyedül a' törvényekre ügyelő Szélek által el igazítottó pereket köteles legyen a' fel peres az al peres bírása eleibe idézni, ha a' vétek csak a' személyt illeti; a' valóságot illető perek pedig a' helységbeli bírák eleibe vitessenek. — *A' többit más posta napon.*

A' Nápolyból Rómába váratott rendkívül való követ *Marquis del Vasto* Sept. 25-ik napján oda érkeztén, mindjárt más nap audientziára botsátatott Pápa Ő Szentsége eleibe. Azóltától fogva gyakorta való conferentziák tartattak, és Sept. 30-ikán offensiva és defensiva alliantzia kötött a' *Római* és *Nápolyi* udvarok közt, és *Galeppi* úr is vissza hivattatott *Florentziából*.

Batáviai Respublika.

Mi is meg lehetősen érezzük, így szól egy *Hágai* Sept. 27-dikén költ levél, a' *Sámbrei* és *Máási* armádia hátralásának, és az által az emberekben, bagazsiákban, munitiókban, és magazinokban okoztatott nagy kárnak súlyos terhét. Ezen nagy veszteségnek néminemüképen való ki potolására, 's azon armádia előre való nyomulhatásának könnyebítésére, a' mi kormányfzékünk, is, nevezetessen az úgy nevezett Unióra ügyelő Commissió éjjel nappal munkában vagyon. — A' Nemzeti Gyűlés is gyakorta rendkívül való üléseket tart nem annyira a' mi tulajdon dolgainknak, mint inkább a' Fr. Respublika mostani szoros körülállásainak el intézésekre. — *Bournonville* Generális sürgető kérésére egynéhány ezer darab marha, kenyérnek való étel, mundur, 's több effélek küldettek a' nevezett armádia szükségének ki potolására. — E' mellett az eránt is parantsolatot adott ki a' Finantziára ügyelő Commissió, hogy a' Fr. Respublikának igirtetett summának még hátra lévő részét, a' 60 milliómokat minél előbb szerezzék ki az azokkal tartozó tartományok. — Mind *Hollandiából*, mind *Friszlandiából* egynéhány Belga brigádák marsiroztak

ármádiájának öregbitésére. — Hogy minékünk is, ekként rekesztődik bé azon levél, nagy szeget ütött fejünkbe annak szerentsétlensége, abból világos, hogy a' múlt vasárnap közönséges Commissiót tartott a' Convent, mellyet még eddig nem mivelte innep és vasárnapi napokon.

Tseh Ország.

Minekutánna *Károly* kir. fő hertzeg ezen Ország határai mellett lévő Frantzia ármádiát, megverte, onnan a' *Rénusig* vissza üzte, és ezen Országot tökéletesen meg mentette volna az azt fenyegető veszedelemtől: leg szorosabb kötelességeknél lenni esmérték ezen Orzágnak Rendjei és hiv lakosai, szabadítójuk eránt való háladatosságoknak ki nyilatkoztatása végett Ő Kir. Hertzogségének levelet küldeni, 's abban erántok mutatott kegyelmességet meg köszönni, mellynek rövid summája e' vala:

Királyi Fels. Hertzeg!

Igen nagy és közel vala hozzánk az a' veszedelem, melly az ellenség miatt Hazánkra háramlhatott volna; de nagy, hirtelenvaló és váratlan vólt az a' meg szabadittatás is, a' melly mind a' veszedelmet, mind az ellenséget el távoztatta *Tseh Ország* határaitól. — Ez a' meg szabadítás Felséged munkája. — Felséged személyében tisztelik *Tseh Ország* Rendjei hazájoknak mostani meg szabadítóját, és jövődöbeli védelmezőjüket! Sőt kéttzeresen érzik meg szabadittatásoknak szerentséjét az által, hogy azt kedves monarchájok és örökös királyok kedves ötse vitézségének tulajdonithattyák — Egészlen el lévén foglaltatva azon jó érzekenységgel, melly a' meg szabadittatásban szabadítója eránt szokott lenni, az alabb irt Commissiónak szerentséje vagyon a' több Rendeknek nevében a' jelenvaló sorokat, mint haládatos indulatjoknak tsekély, de szives bizonyosá-

gát Felséged lábai eleibe tenni, azzal a' bizonyítással, hogy az ő háladatosságok el törülhetetlenül szivekbe vagyon bé ásatva, és az a' tisztelet is, melly bennünk Felséged eránt vagyon, határ nélkül való s. a' t.

Ezen levélre ekként válaszolt Ő Kir. Hertzegsége.

Az ezen hólnapnak 13-ikán küldetett irásban ki jelentett jó indulattya a' Rendeknek, az ellenségnek hazájokba való bé ütésétől lett meg szabadítások eránt, előttem igen kedves jelei, a' nékem és derék ármadiámnak *Tseh Ország* Rendjei által mutatott főrró jó indulatnak. — A' melly nagy vólt azon Országot fenyegető veszedelem, épen olly nagy mértékben és nemesül gondolkozott a' *Tseh Nemzet*, a' midön jelen vólt a' monarchia, és a' mi leg jobb monarchánk ditsösségének meg szabadítására: ahozképest kéttzeresen szerentsésnek tartom magamat, hogy én lehettem azon derék ármádiának vezérje, a' melly a' maga Fejedelméhez hiv *Tseh Országot*, és ezt a' hiv nemzetet a' *Frantzia* seregeknek pusztító bé ütésektől meg őrizte.

Melly kedves jutalom reám nézve, hogy kedves monarchánk ebbéli kívánságát bé tellyesithettem, a' ki a' maga népét felettébb betsüllí és szereti, és a' mellyel mi izoros szövetséget kötünk, 's közönségessen arra ajánlyuk magunkat, hogy mi mindenünket készek vagyunk fejedelmünkért és hazánkért fel áldozni. *Költ Wiesbadenben Sept. 25-ikén 1796.*

Károly Fő Hertzeg.

D. D. S.